

Svět plný fantazie filmaře Zdeňka Rozkopala

Region – Malá osada Kavalčanky, část obce Bílá. Zde se 2. října roku 1924 narodil syn beskydského lesmistra Zdeněk Rozkopal. Od dětství projevoval výrazné výtvarné sklony, ale rodiče ho v tomto nepodporovali, protože nevěřili, že by jej malování uživilo.

Ve škole měl výborné výsledky a vše nasvědčovalo, že se stane učitelem. Ovšem přišlo protektorátní uzavření vysokých škol a tak se vyučil zámečnickému řemeslu. Po osvobození v roce 1945 byl přijat ke studiu architektury na České vysoké učení technické v Praze a souběžně studoval výtvarnou výchovu a deskriptivu u profesora Cyrila Boudy na Pedagogické fakultě UK v Praze.

muzejní kukátko

V roce 1949 promoval a na krátko se živil jako učitel, než byl povolán k vykonání základní vojenské služby, už se do učitelského stavu nevrátil. Na doporučení a výslovnou přímluvu sestry Antonie, která pracovala ve skupině Karla Zemana v gottwaldovském studiu jako výtvarnice, byl v

roce 1951 přijat jako pomocný architekt. Díky svému citu pro materiál a celkovému výtvarnému vzdělání se brzy stal velmi potřebným spolupracovníkem.

Jako výtvarník a filmový architekt se až do roku 1986 podílel na téměř všech Zemanových filmech, např. na velmi úspěšném filmu Cesta do pravěku (1954) a nejen jako architekt, ale i jako asistent režie na Vynálezu zkázy (1957). Dále Baron Prášil (1961), Bláznová kronika (1964). Mimo Karla Zemana se podílel i na filmech režisérů Radima Cvrčka a Josefa Pinkavy. Samostatný režijní debut si odbyl dokumentárním filmem Černý dým (1956) o vzniku uhlí, ve kterém použil část nepoužitých filmo-

vých záběrů nezařazených do konečné verze filmu Cesta do pravěku. Karel Zeman pro Rozkopala, který měl zájem i na vlastní režijní tvorbě, napsal scénáře na sebe navazujících příběhů pro animované filmy Pan Prokoup detektivem (1958) a Pan Prokoup akrobat (1959), ty byly oceněny Stříbr-

nou medailí na festivalu ve Vancouveru v roce 1960 a Diplomem na MFF v Budapešti v roce 1961. Rozkopal navrhoval použitá pozadí a střiž. Jako režisér i autor scénáře natočil dokument Kouzelný svět Karla Zemana (1962), který ukazuje, jak se vyrábí trikové filmy. Po roce 1965 se vydal na dráhu vlastních filmových projektů a realizací. Spolupracoval především s režiséry Cvrčkem a Pinkavou. Zčásti pracoval i pro režiséra Karla Kachyňa.

Ve spolupráci s Radimem Cvrčkem natočil úspěšné 3 grotesky: O člověku, který chce stihnout mnoho činností navazanou Ten čas (1966), A přece

létá (1968), Ten člověk (1969). Poté ještě s Cvrčkem natočil celovečerní film podle scénáře Oty Hofmana Hodina mrtvých slonů (1971).

Zajímavé jsou i další Rozkopaly animované filmy, kterým se věnoval jako režisér nebo současně i scénárista nebo filmových výtvarníků Tři čarovná pera (1970), Čtyři tajná přání (1984)

Mimo filmovou tvorbu se podílel na tvorbě hereckých masek a triků pro Filmová studia Barrandov, Koliba, Gottwaldov, Croatiafilm Zagreb a Goldfilm Stuttgart. S jeho jménem jsou spojeny mnohé pořady bratislavského nebo brněnského televizního studia, např. Příběhy pana sardinky; Sen v Lucemburské zahradě aj. Dlouhodobě spolupracoval s Divadlem pracujících v Gottwaldově, Bábkovým divadlem v Žilině a Muzeem jihovýchodní Moravy v Gottwaldově, později Zlíně. V posledních letech života intenzivně spolupracoval s nakladatelstvím Artia Praha, od roku 1991 s nakladatelstvím Moraviapress v Břeclavi, aj.

Zdeněk Rozkopal zemřel ve Zlíně 26. února 2001 ve věku nedožitých 77 let.

Autor: Michaela Juřiková